

ข้อบังคับ

เครื่องแต่งตัวสมาชิกกองเสือป่า

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงดำรงพระยศเป็น นายกองใหญ่
แต่ทรงดำรงตำแหน่งผู้บังคับการ กองเสือป่า ทรงพระราชดำริที่ว่า
เครื่องแต่งกายของสมาชิกกองเสือป่า ควรจะกำหนดไว้ให้เป็นระเบียบ
เรียบร้อยอันดี จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งข้อบังคับขึ้นไว้
ดังนี้

การใช้ข้อบังคับ

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้ให้เรียกว่า “ข้อบังคับเครื่องแต่งตัวสมาชิกกอง
เสือป่า รัตนโกสินทร ศก ๑๓๐”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้ในกองเสือป่า ตั้งแต่วันที่ ๖ พฤษภาคม
ร.ศ. ๑๓๐ เป็นต้นไป

ว่าด้วยเครื่องแต่งตัว

ข้อ ๓ มีหมวด ๒ อย่าง

อย่างที่ ๑ หมวดสักหลาดดำ ใบกว้าง พบใบข้างขวาขึ้นไป
กติดไว้กับตัวหมวด มีแพรสีดำกับเหลืองจับเป็น
ดอกไม้ คัดข้างขวาที่พบ มีตราหน้าเสื้อติดบน
ดอกไม้ มีสายตายหนึ่งเส้นพิน มีสายรัดคางหนึ่งตัว

มีชนนท ขาวดำหรัับผู้ที่เป็นชั้น นายใช้บัก ข้างขวา
หมวกบาง คราว

อย่าง ที่ ๒ หมวกเก็บ ทรง หม้อตาด ดีดำพัน ผ้ายายหนังเสือ
กระบัง หน้า หน้าดำ มีด้ายรัดคาง หน้าดำ ถ้า
เป็นชั้น นายกอง ให้ใช้ด้ายรัดคาง เป็นแถบทอง
กว้าง ๑ เซนติเมตร แต่มีตราหน้าเสือ คัดที่
นำหมวก

ข้อ ๔ มีเสื้อ ๓ อย่าง

อย่าง ที่ ๑ เสื้อรูปเสื้อเชิ้ตคอพับ ดีดำ มีดุมผ้า มีกระเป่า
๒ ข้าง มีใบปกกระเป่าดุมกลัด

อย่าง ที่ ๒ เสื้อสีทึบดำ รูปทูนีคคอพับ ดุมทองเหลือง
เกดียง ๕ เม็ดแถวเดียว มีขดียบดวดสีเหลือง ตรงริม
หน้าอก ชั้นข้อมือ แถบปากกระเป่า มีผ้าแผ่นผ้ากว้าง
๔ เซนติเมตร ยาว ๑๒ เซนติเมตร ทำเป็น
รูป ๔ เหลี่ยมรี คั่นแถบปลาย บ่า เข็ม หุ้มผ้า
ดีดำ มีดวดเหลือง กว้าง ๑ เซนติเมตร ขดียบรอบ
ถ้าเป็น นายกอง ใช้แถบทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร
ขดียบแทนดวดเหลือง บ่านี้ให้ คัดตาม ขวาง บ่า
คือ คัดนำให้ต่อไป หลังให้

ข้อ ๓ มีรูปร่างต่างเวลาเย็น ผ่าขาว มีคุมทองเหลือง
เกิดขึ้นสองแถว แถวละ ๒ คุม

ข้อ ๕ มีเส้นกักผ้าสีหนึ่ง ฟอก คุมทองเหลืองเกิดขึ้นแถวเดียว

๔ คุม

ข้อ ๖ มีเส้นเชือกขาว หน้าอกและข้อนิ้วแขน คัดคอกเชือกผาดินเหนียว
ชนิดดั่ง หริตดั่งพบ

ข้อ ๗ มีผ้าผูกคอ ๒ อย่าง

อย่าง ๑ ผ้าแพรตายเสื้อ ผูกอย่างแบบที่เรียกว่าเงื่อนกตาสี
(เซเลอร์พ็อค)

อย่าง ๒ ผ้าแพรตัวนาคำเกิดขึ้น ผูกอย่างหูกระต่าย

ข้อ ๘ มีกางเกง ๓ อย่าง

อย่าง ๑ กางเกงสีดำขาสั้น รูปสำหรับขี่ม้า

อย่าง ๒ กางเกงสีดำขาสั้น รูปกางเกงไทย

อย่าง ๓ กางเกงขายาวหรือสั้น สีดำ มีแถบเหลืองกว้าง
๑ เซนติเมตร คัดที่ตะเข็บนอกขา ถ้าเป็น
ชั้นนายกองให้คัด ๒ แถบเคียงคู่กัน ถ้าเป็น
ตำรวจให้ใช้เป็นดวงดีเหลืองแทนแถบ

ข้อ ๙ มีถุงเท้ายาวสีดำ

ข้อ ๑๐ มีรองเท้า ๓ อย่าง

อย่าง ที่ ๑ รองเท้าสูง หนึ่ง คู่

อย่าง ที่ ๒ รองเท้า หนึ่ง คู่ หุ้ม ขอบเท้า มี เชือก ร้อย

อย่าง ที่ ๓ รองเท้า หนึ่ง คู่ เกิดยิง

ข้อ ๑๑ ให้ สมาสัก ทั้ง บวง มี เลื่อ กัน หนาว รูป เลื่อ คตุ ม ยาว คอ พับ
สัก หวด สัก ค่ำ ขับ ใน แพร เหลือง ที่ คอ มี สัก หวด เหลือง มี ตรี หนึ่ง เลื่อ
คิด ที่ น้า ออก ทั้ง ๒ ข้าง มี สาย ไซ้ ทอง เหลือง โยง ต่อ กับ ตรี จาก ข้าง ขวา
ไป ข้าง ซ้าย กับ เครื่อง แต่ง ตัว อย่าง อื่น ซึ่ง ไม่ เป็น หลัก สำคัญ เช่น
เลื่อ กัน ฝน หรือ เครื่อง ที่ ประกอบ เครื่อง แต่ง ตัว เพื่อ ความ เรียบ ร้อย ใน
การ บาง อย่าง หรือ เพื่อ สดวก ใน ราชการ ส่นาม เป็น ต้น ซึ่ง ไม่ ได้ กล่าว
ใน ข้อ บัง คับ นี้ โดย เฉพาะ นั้น ให้ ผู้ บัง คับ การ มี อำนาจ กำหนด ให้ สมาสัก
ใช้ ได้ ตาม สุ่ม คว

ว่า ด้วย เครื่อง หมาย ต่าง ๆ

ข้อ ๑๒ นายกอง และ นายหมู่ ซึ่ง มี ชัน ยศ สูง ต่ำ กว่า กัน นั้น ให้ มี
เครื่อง หมาย ให้ เห็น ตำแหน่ง ยศ ต่าง กัน คือ

(๑) นายหมู่ นั้น ให้ มี บัง คัด เป็น เครื่อง หมาย ยศ ตาม ลำดับ ดังนี้

นาย หมู่ ใหญ่	๔ บัง
นาย หมู่ เอก	๓ บัง
นาย หมู่ โท	๒ บัง
นาย หมู่ ตรี	๑ บัง

(๒) นายกองนั้น ให้ มี จักร์ คิด เป็น เครื่องหมายยศ ตามลำดับดังนี้

นายกองใหญ่ ๔ จักร์

นายกองเอก ๓ จักร์

นายกองโท ๒ จักร์

นายกองตรี ๑ จักร์

ข้อ ๑๓ ดัชนีแห่ง เครื่องหมายยศ และ วิชิต ให้ ใช้ ดังนี้ คือ

(๑) บั๊ สำหรับใช้ กับ เสื้อ รูปเส็ด และ รูปทูนิก ให้ ทำ ด้วย แถบผ้า สีเหลือง กว้าง ๑ เซนติเมตร แด ให้ คิด ที่ แขนเสื้อ ข้างซ้าย เหนือ ข้อศอก สำหรับใช้ กับ เสื้อ เวลาเย็น ให้ ทำ ด้วย แถบทอง กว้าง ๓ เซนติเมตร แด ให้ คิด หน้าอก เสื้อ ที่ พับ

(๒) จักร์ ให้ ทำ ด้วย ทองเหลือง สำหรับใช้ กับ เสื้อ ทุกชนิด ถ้า ใช้ กับ เสื้อ รูปเส็ด คิด ที่ กอพับ ถ้า ใช้ กับ เสื้อ รูปทูนิก ให้ คิด ที่ ฝา แผ่นผ้า ถ้า ใช้ กับ เสื้อ เวลาเย็น ให้ คิด หน้าอก เสื้อ ที่ พับ

ข้อ ๑๔ สมาชิก มี เครื่องหมาย ลำดับ ยศ นั้น แล้ว ก็ดี ยัง หา พอ ที่ จะ ให้ เห็น ว่า ผู้ใด เป็น สมาชิก ประเภทใดไม่ ให้ เพิ่ม เครื่องหมาย ขึ้น สำหรับ สมาชิก ตาม ประเภท ดังนี้

(๑) สมาชิก ที่ ได้ ลำดับ แล้ว ให้ ใช้ ตัวอักษรย่อ พระปรมาภิไธย (๑๑)

(๒) สมาชิกสำรวจให้ใช้ตัว ส.

เครื่องหมายนี้ ให้ติดที่คอเสื้อรูปเซ็ค แดทูนิก แดติดที่หน้าอกพิมพ์เสื้อเวตาเย็น

ข้อ ๑๕ สมาชิกที่ประจำกอง แดสมาชิกสำรวจพิเศษ ให้มีเครื่องหมายดังนี้

(๑) ผู้ที่ประจำกองบัญชาการ ให้ใช้แป้นรูปเสื้ออยู่กลางจักร

(๒) ผู้ที่ประจำกองร้อย ให้ใช้เดชทองขาวหมายกองร้อย

เครื่องหมายนี้ ให้ติดที่ปกกระเป๋าสีเสื้อรูปเซ็ค แดทูนิก แดที่เสื้อเวตาเย็นให้ติดอกซ้ายตรงแนวคุมที่ ๑ สมาชิกที่มีได้ประจำกอง หรือที่มีใช้แป้นสำรวจพิเศษ จะใช้เครื่องหมายเช่นกล่าวแล้วในข้อ ๑๕ นี้ไม่ได้

ว่าด้วย สัตราวุธ และไม้เท้าสำหรับตำแหน่ง

ข้อ ๑๖ นายกองให้ใช้กระบี่สั้น ผักหนิงดำเครื่องทองเหลือง มีงูสายไหมทอง สัตย์ดำ มีสายกระบี่ แดเข็มขัด หนิงดำเครื่องทองเหลือง กับมีมีด แดเข็มขัดอย่างสมาชิกอื่น ๆ ด้วย

ข้อ ๑๗ นายกอง แดนายหมู่ใหญ่ ให้มีไม้เท้าสำหรับตำแหน่ง เป็นไม้สีดำ หัวเหลี่ยมทองเหลือง มีปลอกติดอักษร พระปรมาภิไธยย่อ

(๑๑๑) เจาะรูที่ใต้หัวเหลี่ยมลงมา ร้อยสายไหมทองสำหรับนายกองใหม่ เหลืองสำหรับนายหมู่ใหญ่

ข้อ ๑๘ นายหมื่นแต สมาชิกทั่วไปให้ ไร่ มีด ของหนึ่งคำ ร้อยกับ
เริ่ม รัชต หนึ่งคำ

ข้อ ๑๙ สัตราวุธ นอกจาก ที่ กล่าวไว้ นี้ เพื่อ สดวกใน ราชการ
สนาม ให้ ผู้บังคับ การ กำหนดให้ สมาชิกใช้ ได้ตาม ที่ เห็น สมควร

ว่า ด้วย กำหนด การ แต่งตั้ง

ข้อ ๒๐ ให้ สมาชิก แต่งตั้ง ให้ เป็น ระเบียบ ดังนี้

เต็มยศ หมวกสักหลาดดำ ถ้า เป็น ชั้น นายกอง ให้ บัก ขนหน
เสื้อทูนิก กางเกง มี แอม คาคมัต นอกเสื้อ ถ้า เป็น ชั้น
นายกอง คาค กระบี่ สั้น นอกเสื้อ รองเท้าเกลี้ยง ถ้า มี คำ
สั่ง ให้ สรรวม กางเกง ขาดัน ต้อง ใช้ รองเท้าสูง

ครึ่งยศ หมวกเก็บ เสื้อทูนิก กางเกง แอม คุด มีด นอกเสื้อ
ถ้า เป็น ชั้น นายกอง คาค กระบี่ สั้น นอกเสื้อ รองเท้าเกลี้ยง
ถ้า มี คำสั่ง ให้ สรรวม กางเกง ขาดัน ต้อง ใช้ รองเท้าสูง

สนาม หมวกสักหลาดดำ เสื้อ รูปเชิด ผูกผ้า ผูกคอ สายเสื้อ
กางเกง ดำ ขาดัน ชนิด ซีม่า หรือ อย่าง กางเกงไทย คาคมัต
ถ้า เป็น ชั้น นาย กอง คาค กระบี่ สั้น หรือ มีด ตาม แต่ จะ มี
คำสั่ง ถ้า สรรวม กางเกง ชนิด ซีม่า ให้ ใช้ รองเท้าสูง ถ้า
สรรรวม กางเกงไทย ให้ ใช้ รองเท้า ยาว กับ รองเท้า ร้อยเชือก

ดโมตร์ หมวกแก๊ป เสื้อเวตาเย้น เสื้อกัก เสื้อเชิตขาว แด คอ

ผูกผ้าผูกคอแพรตัวนดำ กางเกงแถบขาขาว รองเท้าเกดถึง
ข้อ ๒๑ ผู้ที่มีหน้าที่ถือไม้เท้าเครื่อง หมายถึง ตั้งกล่าว มา แล้ว
ในข้อ ๑๗ นั้น ให้ถือไม้เท้าในเมื่อแต่ง เครื่องทุกชนิด เว้นแต่
เครื่อง ดโมตร์ จึงให้ถือไม้เท้าอย่างอื่นได้ตามชอบใจ ส่วน สมาชิกที่
มิได้เป็น นายกอง ก็อนุญาตให้ถือไม้เท้าได้ตามชอบใจ ในขณะที่ แต่ง
เครื่อง ดโมตร์ แต่ใน เวลา แต่ง เครื่อง อย่างอื่น ห้ามมิให้ถือไม้เท้า
นอกจากที่ จะได้รับ อนุญาต จาก ผู้บังคับกอง หรือ นายที่มียศ สูง กว่า
ผู้อื่นในที่ ๆ ตน ประจำ อยู่

ข้อ ๒๒ เวลา แต่ง เต็มยศ ครึ่งยศ แด เครื่อง ดโมตร์ ผู้ที่ได้รับ
เครื่อง ราชอิสริยาภรณ์ แด เหรียญ ให้ประดับ เครื่อง ราชอิสริยาภรณ์
แด เหรียญ ได้ทุก ชนิด ถ้า เวลา แต่ง เครื่อง สนามให้ ไซ้ แพร แถบ สีของ
เครื่อง ราชอิสริยาภรณ์ แด เหรียญ หรือ ถ้า แม้ จะ มี เวลา ที่ จะ ติด เครื่อง
ราชอิสริยาภรณ์ แด เหรียญ ก็ให้ ไซ้ เครื่อง ราชอิสริยาภรณ์ อย่าง ที่ ติด
เป็น แถว เคียง กับ เหรียญ เท่านั้น ห้ามมิให้ ไซ้ ตารา ติด ออก หรือ ด้าย
สพาย แด ด้าย คดอังก่อ

ข้อ ๒๓ การ แต่ง ตัว ที่ ได้ กำหนดไว้ นี้ กำหนดไว้ เพื่อ เป็น หลัก
แห่ง การ แต่ง ตัว สมาชิก กองเสือป่า แต่ ถ้า มี พระบรมราชโองการ ให้
สมาชิก แต่ง ตัว ประการใดแล้ว ไม่เป็น อันผิด ต่อ ข้อบังคับ นี้

วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๑๓๐ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๒๘ หน้า ๒๑๙

ข้อ ๒๔ เพื่อจะ บังคับ มิ ให้ เป็น การ เข้าใจ ผิด ไป จาก ข้อ บังคับ นี้ ให้ ยกระบัตร กองเสนา ทำ เครื่อง แต่งตัว ทุกอย่าง ไว้ สำหรับ เป็น แบบ ในการ สร้าง เครื่อง แต่งตัว สืบไป จะ ทำให้ ผิด ไป จาก แบบ นั้น ไม่ได้

ว่า ด้วย ผู้ กระทำ ผิด ต่อ ข้อ บังคับ นี้

ข้อ ๒๕ ต่มาชิกใด ประพฤติ ผิด ต่อ ข้อ บังคับ นี้ มีความ ผิด ให้ ปรับ เป็น เงิน ไม่ เกิน กว่า ๑ บาท

ข้อ บังคับ นี้ ตั้ง ขึ้น ไว้ ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๐